

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

REGULAMENT

Nr. _____ din _____

pentru modificarea și completarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 25/2009 privind utilizarea abordării avansate de evaluare și aprobarea utilizării acestei abordări de către instituțiile de credit, pentru riscul operațional

- P R O I E C T -

Având în vedere prevederile art. 126, 138-140, 384 și 385 din *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr.227/2007*, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 17 și 18 din *Regulamentul Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 24/29/2006 privind determinarea cerințelor minime de capital pentru riscul operațional ale instituțiilor de credit și ale firmelor de investiții*, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 420 alin. (1) din *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.99/2006*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr.227/2007*, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 48 din *Legea nr.312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României*,

Banca Națională a României emite următorul regulament:

Art. I. - *Regulamentul Băncii Naționale a României nr.25/2009 privind utilizarea abordării avansate de evaluare și aprobarea utilizării acestei abordări de către instituțiile de credit, pentru riscul operațional*, publicat în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 911 din 24 decembrie 2009, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (4), după litera j) se introduce o nouă literă, litera k), cu următorul cuprins:

„k) [CEBS – GL25, para.1] *tehnici de transfer al riscului operațional* – instrumente de transfer al riscului operațional utilizate de instituția de credit pentru administrarea și diminuarea riscului la care este expusă; acestea sunt contracte de asigurare la riscul operațional și alte mecanisme de transfer al acestui risc.”

2. La articolul 2, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, alineatele (5) și (6), cu următorul cuprins:

„(5) Termenul „*rating*” are semnificația prevăzută la art. 2 alin. (1) din *Regulamentul BNR–CNVM nr.14/19/2006 privind tratamentul riscului de credit pentru instituțiile de credit și firmele de investiții potrivit abordării standard*, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Expresiile „*profil de risc*” și „*eficacitate*” au semnificațiile prevăzute la art. 2 alin. (5) din *Regulamentul Băncii Naționale a României nr.18/2009 privind cadrul de administrare a activității instituțiilor de credit, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și condițiile de externalizare a activităților acestora*, cu modificările și completările ulterioare.”

3. La articolul 6 alineatul (1), litera (e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(e) Formularul 13: OPR - Riscul operațional, Formularul 14: OPR Details - Riscul operațional: valori brute ale pierderilor pe linii de activitate și categorii de evenimente în ultimul an și Formularul 15: OPR Loss Details - Pierderi majore din riscul operațional înregistrate în ultimul an sau care sunt încă deschise, prevăzute în Anexa nr. I la *Ordinul*

Băncii Naționale a României nr.22/2010 privind raportarea cerințelor minime de capital pentru instituțiile de credit.”

4. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 8. - Pe parcursul perioadei de observare istorică de cel puțin 5 ani, respectiv de minimum 3 ani, prevăzute la art. 21 alin. (1) din Regulamentul BNR-CNVM nr. 24/29/2006, cu modificările și completările ulterioare, instituțiile de credit care intenționează să utilizeze abordarea avansată de evaluare în scopul determinării cerinței de capital pentru riscul operațional trebuie să poată completa și transmite Băncii Naționale a României, la solicitarea acesteia, Formularul 14: OPR Details - Riscul operațional: valori brute ale pierderilor pe linii de activitate și categorii de evenimente în ultimul an și Formularul 15: OPR Loss Details - Pierderi majore din riscul operațional înregistrate în ultimul an sau care sunt încă deschise prevăzute în anexa nr. I la *Ordinul BNR nr. 22/2010.*”.

5. La Capitolul III, în cadrul Secțiunii a 3-a – *Asigurarea la riscul operațional și alte mecanisme de transfer al acestui risc*, după titlul secțiunii, se introduce titlul unei noi subsecțiuni, cu următorul cuprins:

„Subsecțiunea 1

Cerințe generale privind tehnicile de transfer al riscului operațional”.

6. După articolul 67 se introduc două noi articole, art. 67¹ și 67², cu următorul cuprins:

„**Art. 67¹** [CEBS-Guidelines on ORMT, para.9] (1) În sensul art. 67 alin. (2), dacă se înregistrează o pierdere semnificativă care afectează protecția prin asigurare sau dacă modificări în contractele de asigurare sau în contractele aferente altor mecanisme de transfer al riscului operațional creează incertitudine majoră cu privire la eficiența protecției prin acestea, instituțiile de credit trebuie să recalculeze cerința de capital aferentă abordării avansate de evaluare cu o marjă suplimentară de prudență, de exemplu prin aplicarea de ajustări în exercițiul de modelare.

(2) În sensul art.67 alin.(2), o instituție de credit trebuie să recalculeze cerința de capital aferentă abordării avansate de evaluare dacă există o modificare majoră în profilul său de risc operațional.

Art. 67² [CEBS-Guidelines on ORMT, para.6] O instituție de credit trebuie să identifice și să administreze eventualele riscuri suplimentare, precum riscul de credit și riscul de piață, pe care, în funcție de modul în care sunt structurate și de modul în care sunt clasificate în situațiile financiare ale instituției de credit, mecanismele de transfer al riscului operațional, altele decât contractele de asigurare, le pot implica și trebuie să stabilească implicațiile proprii acestor mecanisme în ceea ce privește cerințele de capital reglementate.”

7. La Capitolul III, în cadrul Secțiunii a 3-a – *Asigurarea la riscul operațional și alte mecanisme de transfer al acestui risc*, după articolul 67², se introduc două subsecțiuni noi, Subsecțiunea 2 – *Cerințe specifice pentru utilizarea contractelor de asigurare la riscul operațional*, cuprinzând art. 67³ – 67¹¹, și Subsecțiunea 3 – *Cerințe specifice pentru utilizarea altor mecanisme de transfer al riscului operațional*, cuprinzând art. 67¹² – 67¹⁵, cu următorul cuprins:

„Subsecțiunea 2

Cerințe specifice pentru utilizarea contractelor de asigurare la riscul operațional

Art. 67³ [CEBS-Guidelines on ORMT, para.11] Efectul de diminuare a riscului operațional aferent contractelor de asigurare furnizate de o entitate autorizată într-un stat terț poate fi recunoscut, de la caz la caz, cu aprobarea Băncii Naționale a României, dacă acea entitate îndeplinește cerințe prudențiale echivalente celor aplicate în cadrul Uniunii Europene și îndeplinește standardele prevăzute la art. 26-28 din *Regulamentul nr. 24/29/2006*, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 67⁴ [CEBS-Guidelines on ORMT, para.12] În sensul art. 26 din *Regulamentul BNR – CNVM nr. 24/29/2006*, cu modificările și completările ulterioare,

ratingul disponibil pentru furnizorul de protecție trebuie să se bazeze pe capacitatea acestuia de plată a despăgubirilor pe termen lung.

Art. 67⁵ [CEBS-Guidelines on ORMT, para.14] (1) În sensul art. 27 lit. (d) din *Regulamentul BNR – CNVM nr. 24/29/2006*, cu modificările și completările ulterioare, repartizarea contractelor de asigurare pe pierderi din riscul operațional (sau sub-categoriile ale riscului operațional) trebuie realizată la un nivel suficient de granular pentru a reflecta relația dintre probabilitatea și dimensiunea efective și potențiale ale pierderilor din riscul operațional și nivelul de protecție prin asigurare.

(2) Pentru scopul prevăzut la alin. (1) o instituție de credit trebuie să folosească toate sursele de informații care îi sunt disponibile, incluzând datele interne și externe privind pierderile și analizele de scenarii.

(3) Calculele la care se face referire la art.27 lit.(d) din *Regulamentul BNR – CNVM nr. 24/29/2006*, cu modificările și completările ulterioare, trebuie să reflecte nivelul de protecție, inclusiv prin determinarea unei probabilități de asigurare a unei protecții efective.

Art. 67⁶ [CEBS-Guidelines on ORMT, para.15; art. 27 lit.(e) din *Regulamentul BNR – CNVM nr. 24/29/2006*] În sensul art.27 lit.(e) din *Regulamentul BNR – CNVM nr. 24/29/2006*, cu modificările și completările ulterioare, o instituție de credit trebuie să ia măsuri rezonabile pentru a se asigura că nici ea și nici vreo filială a ei nu preiau în cunoștință de cauză riscurile acoperite de contracte care furnizează protecție împotriva unor evenimente de risc operațional ce au făcut obiectul acordului inițial de asigurare încheiat de ea.

Art. 67⁷ [CEBS-Guidelines on ORMT, para.16+para.17 teza 1] În sensul art.28 alin.(1) din *Regulamentul BNR – CNVM nr. 24/29/2006*, cu modificările și completările ulterioare, instituțiile de credit care utilizează instrumente de asigurare pentru a transfera riscul operațional trebuie să analizeze factorii diverși care creează incertitudine în ceea ce privește eficacitatea transferului riscului; acestea trebuie să reflecte aceste incertitudini în

calculul cerinței de capital prin ajustări corespunzătoare, determinate într-o manieră prudentă, cu respectarea prevederilor art. 67⁸ – 67¹¹.

Art. 67⁸ (1) [CEBS-Guidelines on ORMT, para.19, teza 2] Ajustările prevăzute la art. 27 lit. (a) din *Regulamentul BNR – CNVM nr. 24/29/2006*, cu modificările și completările ulterioare, pentru reflectarea riscului apropierii de momentul încetării răspunderii asigurătorului, trebuie aplicate în cadrul fiecărui calcul al cerinței de capital sub abordarea avansată de evaluare.

(2) [CEBS-Guidelines on ORMT, para.19, teza 3] Dacă o instituție de credit are încheiat un alt contract de asigurare, în condiții echivalente celui ce urmează a înceta prin ajungere la termen sau în cazul în care contractul în curs are o clauză de reînnoire automată și nu a fost denunțat în mod expres, ea poate solicita Băncii Naționale a României derogare de la obligativitatea îndeplinirii cerinței amintite la alin. (1) în cazul poliței respective.

De exemplu, dacă un contract de asigurare pentru doi sau mai mulți ani cuprinde o clauză care prevede că părțile vor negocia un nou contract pentru doi sau mai mulți ani înainte de încheierea primului an, contractul se reînnoiește în fiecare an, asigurându-se astfel că există întotdeauna cel puțin un an rămas în derulare din contract. În plus, dacă protecția prin poliță nu se schimbă odată cu reînnoirea, nu mai este necesară efectuarea unei ajustări.

(3) [CEBS-Guidelines on ORMT, para.19, teza 4] Derogarea menționată la alin.(2) poate fi acordată dacă instituția de credit demonstrează Băncii Naționale a României că manifestă prudență în aprecierea capacității de reînnoire a polițelor în termeni, condiții și protecție echivalente, dat fiind că anumite riscuri acoperite de poliță ar putea să nu fie incluse la reînnoirea poliței.

De exemplu, asigurătorul poate păstra dreptul de a crește prima de asigurare, și există riscul ca prima să fie mărită până la un nivel inacceptabil de ridicat dacă instituția de credit (sau sectorul în ansamblul său) înregistrează o pierdere semnificativă care îl determină pe asigurător să revizuiască prețurile cerute. De asemenea, asigurătorii pot decide să înceteze să subscrie anumite tipuri de riscuri, ca rezultat al pierderilor ridicate sau altor evoluții legale sau ale industriei.

Art. 67⁹ [CEBS-Guidelines on ORMT, para.20, ultima teză] În cazul polițelor reînnoibile,ajustările prevăzute la art.28 alin.(1) din *Regulamentul BNR – CNVM nr.*

24/29/2006, cu modificările și completările ulterioare, trebuie să reflecte ipotezele de reînnoire, incluzând posibilitatea asigurătorului de a înceta relația contractuală în intervalul reprezentat de perioada de valabilitate a poliței sau la data reînnoirii acesteia.

Art. 67¹⁰ (1) [CEBS-Guidelines on ORMT, para.21, primul bullet] În sensul art. 28 alin. (1) lit. c) din *Regulamentul BNR – CNVM nr. 24/29/2006*, cu modificările și completările ulterioare, incertitudinea legată de plata despăgubirilor reprezintă riscul ca furnizorul asigurării să nu facă plățile așteptate de instituția de credit în timp util. În cazul în care este necesar, instituțiile de credit trebuie să ia în considerare și să înregistreze în bazele lor de date privind pierderile, după tipul de pierdere, toate datele referitoare la despăgubirile din asigurări și trebuie să stabilească ajustări în consecință.

Incertitudinea legată de plata despăgubirilor poate rezulta, de exemplu, din dispute datorate diferențelor în interpretarea limbajului contractual, din neîndeplinirea obligațiilor de către contrapartidă sau din întârzieri neanticipate la plată (de exemplu, rezultând din protocolul/procedura de despăgubire sau din procesele de evaluare și stabilire a despăgubirii pe baza înțelegerii dintre părți).

(2) [CEBS-Guidelines on ORMT, para.21, al doilea bullet, prima teză] În sensul alin.(1), o instituție de credit trebuie să evalueze ajustarea pentru neîndeplinirea obligațiilor de către contrapartidă pe baza ratingului societății de asigurări răspunzătoare conform contractului în cauză, chiar dacă societatea-mamă a acesteia are un rating mai bun sau riscul este transferat unei terțe părți; [CEBS-Guidelines on ORMT, para.21, al doilea bullet, a doua teză] astfel, instituțiile de credit trebuie să atribuie o ajustare mai ridicată asigurătorilor cu o capacitate de plată a despăgubirilor mai scăzută decât asigurătorilor cu un rating mai ridicat.

Art. 67¹¹ [CEBS-Guidelines on ORMT, para.21, al treilea bullet] În sensul art. 28 alin. (1) lit. c) din *Regulamentul BNR – CNVM nr. 24/29/2006*, cu modificările și completările ulterioare, o neconcordanță în protecție are loc atunci când protecția oferită de contractul de asigurare nu se potrivește cu profilul de risc operațional al instituției de credit, astfel că protecția nu oferă efectul de diminuare dorit și anumite evenimente rămân neacoperite; prin utilizarea tuturor surselor de date disponibile – date privind pierderile și

analize de scenarii – și anumite analize de date și exerciții de simulare, instituțiile de credit trebuie să surprindă în mod corect și să încorporeze în mod adecvat în cadrul modelului aferent abordării avansate de evaluare în special neconcordanțele în protecția la pierderi de la nivel mediu la nivel mare datorate spre exemplu limitelor și franșizelor mari sau epuizării limitelor poliței.

Subsecțiunea 3

Cerințe specifice pentru utilizarea altor mecanisme de transfer al riscului operațional

Art. 67¹² [CEBS-Guidelines on ORMT, para.22] În sensul art. 25 din *Regulamentul BNR – CNVM nr. 24/29/2006*, cu modificările și completările ulterioare, diminuarea cerinței de capital pentru riscul operațional ca urmare a protecției obținute prin achiziționarea de către o instituție de credit a unor mecanisme de transfer a riscului operațional, altele decât asigurarea, poate fi recunoscută doar în măsura în care aceste mecanisme sunt utilizate pentru administrarea riscului operațional fără a fi deținute sau utilizate de instituția de credit pentru scopuri de tranzacționare.

Art. 67¹³ [CEBS-Guidelines on ORMT, para.23] (1) Pentru recunoașterea altor mecanisme de transfer al riscului operațional în calculul cerinței de capital în cadrul abordării avansate de evaluare, instituțiile de credit trebuie să aibă experiență în utilizarea acestor produse.

(2) În sensul alin.(1), instituțiile de credit pot să colecteze date din surse interne și externe privind probabilitatea asigurării unei protecții efective și oportunitatea efectuării plății pentru instrumentele aferente altor mecanisme de transfer al riscului operațional, în special pentru clasele sau tipurile de produse având caracteristici inovatoare.

Art. 67¹⁴ [CEBS-Guidelines on ORMT, para.24, teza 1] Furnizorul de protecție trebuie să fie solid din punct de vedere financiar, în ceea ce privește atât solvabilitatea cât și lichiditatea.

Art. 67¹⁵ [CEBS-Guidelines on ORMT, para. 26+27] (1) În sensul art. 67 alin. (1), la îndeplinirea cerințelor prevăzute la art.26 și 27 din Regulamentul BNR-CNVM nr.24/29/2006, cu modificările și completările ulterioare, trebuie luate în considerare dispozițiile relevante ale Subsecțiunii 2 din Capitolul III, Secțiunea 3.

(2) Metodologia pentru recunoașterea efectului altor mecanisme de transfer al riscului operațional trebuie să ia în considerare, prin analogie, elementele prevăzute la art. 28 alin. (1) din Regulamentul BNR-CNVM nr.24/29/2006, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea prevederilor relevante ale Subsecțiunii 2 din Capitolul III, Secțiunea 3.”

Art. II. La articolul 78, după alineatul (5) se introduc două noi alineate, alineatele (6) și (7), cu următorul cuprins:

„(6) [analog Reg.25/2009 art.78 alin.(1)] Instituțiile de credit care recunosc impactul tehnicilor de transfer a riscului operațional în calculul cerinței de capital în cadrul abordării avansate de evaluare anterior datei de intrare în vigoare a prezentului regulament, trebuie să finalizeze demersurile necesare în vederea conformării cu prevederile art. I pct.6-7 în termen de ... luni de la data menționată.

(7) [analog Reg.25/2009 art.78 alin.(2)] Instituțiile de credit, persoane juridice române, pentru care există cereri de aprobare în curs de analiză la data intrării în vigoare a prezentului regulament, trebuie să finalizeze demersurile necesare în vederea conformării cu prevederile art. I pct.6-7 în termen de ... luni de la data menționată.”.

Art. III. Prezentul regulament intră în vigoare la data de.....